

ת"פ 7185/10/16 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו עמרה

בית משפט השלום בבאר שבע

08 מרץ 2017

ת"פ 7185-10-16 מדינת ישראל נ' אבו עמרה(עציר)

ת"פ 1240-10-16

ת"פ 7205-10-16

מספר פל"א 427955/2016

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עוה"ד ז'נבה

נגד

הנאשם

אחמד אבו עמרה (עציר)

ע"י ב"כ עוה"ד אלכס גאוסקין

הכרעת דין

בפתח הכרעת-דין ובהתאם להוראת סעיף 182 לחסד"פ, בית-המשפט מודיע לצדדים כי מצא לזכות את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום מחמת הספק.

כללי

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות פציעה כשעברין מזויין, החזקת סכין שלא למטרה כשרה ואיומים.

על-פי המתואר בעובדות כתב האישום, בתאריך 1.10.16, סמוך לשעה 5:50, בשכונה 6 בשגב שלום, חזר מר פאיז אבו עמרה (להלן: "המתלונן") מתפילת הבוקר כשהוא נוהג ברכב מסוג "סקודה אוקטביה" במהירות נמוכה, בדרך עפר המובילה לביתו. בסמוך למתואר לעיל, פתח הנאשם את דלת הרכב ופצע את המתלונן בכך שדקר אותו בראשו ובפלג גופו העליון וגרם לו לשתי דקירות שטחיות ביד שמאל, דקירה בחזה ובמצח.

עוד מתואר בכתב האישום כי סמוך למתואר לעיל, עצר המתלונן את הרכב ויצא ממנו, או אז זיהה את הנאשם, המתגורר בשכנות אליו, אשר באותו הרגע אחז בידיו בסכין. בסמוך למתואר לעיל, איים הנאשם על המתלונן באומרו: "**תיזהר אני אדקור אותך שוב**" והוסיף: "**יש לי גם אקדח אני אירה בך**" בכוונה להפחידו בפגיעה שלא כדין בגופו ובביטחונו.

מיד ובסמוך למתואר, המתלונן התקשר למשטרה ופונה באמבולנס לבי"ח סרוקה לקבלת טיפול רפואי שכלל בין היתר

עמוד 1

סגירת פצעי הדקירה בסיכות. במקום ובמועד המתואר לעיל, החזיק הנאשם בסכין מחוץ לחצרו ולביתו למטרה שאינה כשרה.

זירת המחלוקת

בתיק זה אין מחלוקת על עצם קרות האירוע בו נדקר המתלונן. המחלוקת העיקרית, שלא לומר המחלוקת היחידה, נוגעת לשאלת זיהוי של הנאשם על-ידי המתלונן, כמי שדקר אותו. הנאשם מכחיש מכל וכל כי היה מעורב באירוע ומסר גרסת אליבי לפיה במועד הרלוונטי היה מצוי בבית אמו, בישוב שגב שלום.

פרשת התביעה

בתיק זה הוגשו מרבית ראיות התביעה בהסכמה, כך שבמסגרת פרשת התביעה נשמעה רק עדותו של המתלונן וכן עדות החוקר שגבה הודעה מן המתלונן. הראיות שהוגשו בהסכמה כוללות המוצגים הבאים: מטעם התביעה - תעודה רפואית של המתלונן (ת/1); תמונות חבלות המתלונן (ת/2); הודעות המתלונן במשטרה (ת/3-5); הודעת הנאשם (ת/6); דו"חות פעולה (ת/7, ת/11); תמונת סכינים (ת/8); עימות בין הנאשם למתלונן (ת/9); תמונת הנאשם ממערכת אדם (ת/10). מטעם ההגנה - הוגשו תמלול שיחת 100 (ס/1); מזכר (ס/2), הודעות מתלונן ואמו של המתלונן (ס/3, ס/4) ותמונת אחי הנאשם ממערכת אדם (ס/5). מטעמי יעילות, תוכן הראיות שצוינו לעיל לא יפורט, למעט החלקים בדיון וההכרעה בהם הדבר יידרש.

עד תביעה 1, פאיז אבו עמר

המדובר במתלונן בתיק. הלה העיד על עצמו כאדם מאמין העובד למחייטו כמורה לדת האיסלאם בבית ספר בתל שבע. על פי דבריו, בתאריך 1.10.16 סמוך לשעה 6:00 בבוקר היה בנסיעה בדרכו הביתה מתפילה. על שהתרחש במהלך הנסיעה מסר:

כשירדתי מהכביש הראשי לכיוון הבית זה העניין של יש אבנים זה לא כביש מסודר... שהתקרבותי כמעט לבית אני נוהג לאט פתאום אחמד אבו עמרא פותח לי את הדלת של הנהג ודקר אותי כמה דקירות. אז אני הרגשתי את זה פתאום אני ניסיתי הוא תפס אותי רוצה להוציא אותי מהאוטו ואני כבר יצאתי מהאוטו. אז התרחק ממני. כשאני יצאתי אתה יודע זה כל מיני סיטואציות מה לעשות מה הכול... אז הוא התרחק ממני שאני לא אתפוס אותו אמר לי תיזהר. יש לי סכין אני ראיתי את הסכין במו עיניי. אמר יש עוד אקדח אז שאמר יש עוד אקדח אז אני אין לי מה לעשות יותר לא עשיתי כלום צעקתי כמה צעקות שמישהו יתעורר מהילדים מהבית אף אחד לא יצא. מהצעקות אחמד כבר ברח נעלם מהשטח. אז הרגשתי את הדקירות אני ראיתי שיש דם יורד מהמצח (עמ' 5 לפרוטוקול).

המתלונן העיד כי נדקר ארבע דקירות בגופו כאשר בהמשכם של דברים, נכנס לביתו ולקח את הטלפון: "...התקשרתי למדא למשטרה אמרו לי שיבוא אליך מד"א ייקח אותך אז האישה קמה נבהלה ראתה שאני מדמם אז אני עברתי

לבית חולים במגן דוד" (עמ' 5 לפרוטוקול).

בהמשך יספר כי הנאשם היה במרחק של סנטימטרים בודדים ממנו: "...זה רק פתח את הדלת כמה סמ' זה אדם פתח את הדלת זה קרוב מאוד" (עמ' 6 לפרוטוקול), וכי באותה שעה היו תנאי ראות שאפשרו לזהות דמויות: "זה לא חושך וזה לא אור זה בין זה לזה אפשר לזהות אנשים זה לא חושך ולא אור". בחקירתו הנגדית אמר: "אבל בשעה הזאת ניתן לוודא ולראות" (עמ' 12 לפרוטוקול).

לדבריו, לו ולנאשם שם משפחה זהה, והשניים גרים בשכנות. לצד האמור לעיל הבהיר כי אין ביניהם זיקה משפחתית ו/או קשר דם, כך גם לא היה ביניהם קשר חברי עובר לאירוע: "לא לא זה רק שם משפחה גדול נכון שהם גרים לידנו מרחק 200 מטר אין קשר בינינו בכלל" לדבריו: "לא נפגשים ולא כלום אני מכיר אותו כאדם שגר כאן אבל לא מעבר לזה" (עמ' 7 לפרוטוקול). הלה לא ידע להצביע על המניע למעשיו של הנאשם יחד עם זאת ציין:

תראה אני יש לי סכסוך עם כמה אנשים שסחטו אותי בכספים בעניין של מגרשים ולקחו ממני כסף אז אני התלוננתי בהונאה עליהם. אני לא יודע אם הם שלחו אותו הוא גם מודה אנחנו אין קשר בינינו אין בעיות בינינו. ואני שאלתי מה המניע שלך בעימות שנעשה במסגרת מה המניע שלך שאתה עשית את זה? ואתה מודה שאין בינינו כלום. אמר לך תחפש אנשים שאתה עניין מגרשים עניין כסף ששילמת אז הוא מטפף את הדברים האלה ואני לא יכול להוכיח אבל אם שלחו אותו הוא לא מודה בכלום" (עמ' 6 לפרוטוקול).

בחקירתו הנגדית שב וחזר המתלונן כי אינו יודע פרטים על הנאשם כך גם אינו מתעניין בחייו, אולם ציין כי התוודע לעברו הפלילי דרך בנו כאשר זה ביקר אותו בביתו. המתלונן הצביע בביטחון על הנאשם כמי שתקף אותו: "זה בטוח שהוא עשה את זה אתה רוצה להגיד לי שהוא... אתה אומר שהוא לא מודה אבל בטוח שהוא עשה את זה אני אין לי ספק (מילה לא ברורה) לא עשה" (עמ' 8 לפרוטוקול) ובהמשך דבריו ציין כי חרף ההיכרות השטחית: "לא אני לא אומר שאני לא ראיתי אותו בכלל אני ראיתי אותו ואני מכיר אותו גם את השם שלו אני לא הייתי מכיר כי לפי התמונה אני זיהיתי שזה אחמד" (עמ' 9 לפרוטוקול), לאחר מכן השיב במפורש לשאלת בא-כוח הנאשם: "אני בטוח כמו שאמרת לי בהתחלה תגיד את האמת אסור להכניס אדם לכלא אם הוא חף מפשע אני בטוח אני אומר את האמת אני בטוח שזה אחמד גם" (עמ' 12 לפרוטוקול).

הלה נתבקש להשיב מדוע הוצגה לו בחקירה תמונה של אחיו של הנאשם, יאסר, ובמענה לכך השיב: "כי אני לא מכיר את השם שלו בדיוק ואמרתי לשוטר אם זה יאסר או אחמד הוא אמר אני אציג לך תמונה...אז הוא הוציא לי את התמונה אני אמרתי שזה אחמד". ובהמשך הוסיף: "אבל אני מזהה את הבן אדם עצמו אני את השם לא צריך לדעת בדיוק גם" (עמ' 10 לפרוטוקול).

כשנשאל הכיצד נודע לו שמו של הנאשם, השיב:

אז אני אמרתי אני מציין ואני מחדד את זה גם מחדד את זה. כשביקר אותי הבן שלי והמשפחה ידעה ואני הייתי בבית חולים בא אל"י אני אמרתי לו בן אעטלה אמר לי יאסר גר ואחמד גר זה רק אחמד. אמרתי זה רזה וככה וככה אז הוא אמר לי זה אחמד אז שאני הלכתי למסגרת אמר לי

תגיד לי את השם שלו אז אני אמרתי אני לא אגיד שם אם זה יאסר או אחמד אני לא אגיד שם סתם אחר כך תגיד לא זה לא... אתה התבלבלת ... הציגו לי את התמונה הזו... את התמונות שלו את התמונות של אחמד... אז אני אמרתי זה זה בוודאות וזה נותן לי את האמת שאני אגיד שזה לא אח שלו השני ואני אתבלבל ביניהם (עמ' 14 לפרוטוקול).

לגרסתו, מהרגע שהנאשם פתח את דלת הרכב ועד לרגע שברח, חלפו כשתי דקות. הלה לא זכר מה לבש הנאשם בזמן האירוע, אולם את הסכין שבאמצעותה דקר אותו הצליח לזהות: **"כן הוא אמר לי תראה זה הסכין... שהוא שלף אותו הוא אמר לי ככה ביד אז אני זיהיתי שיש סכין אני..."** (עמ' 11 לפרוטוקול). ביחס לכך אישר כי בין הסכינים שנתפסו בביתו של הנאשם ושהוצגו לו, לא נמצאת ביניהן הסכין שבאמצעותה נדקר.

עד תביעה 4, אלון ברד

המדובר בחוקר משטרה אשר בתיק זה גבה עדות מהמתלונן וערך מזכר לאיתור חשוד. בעדותו סיפר כי בחר להציג למתלונן את תמונת הנאשם, על אף שעובר לכך מסר המתלונן את שמו של הנאשם, וזאת אך על מנת לוודא שמדובר באותו אדם: **"רציתי לראות שהוא אכן מתכוון לבן אדם הזה... סך הכל הוא נתן פרטים שלו הוא אמר שהוא גר לידו ורציתי לראות שאכן מדובר בבן אדם הזה"** (עמ' 20 לפרוטוקול).

הלה העיד כי לא תחקר את המתלונן באשר לחזותו של הנאשם ולבגדים שלבש בזמן האירוע הואיל והמתלונן אמר שהוא מכיר את הנאשם, מסר את שמו וסיפר כי מתגורר בסמוך אליו. לדבריו, במקרה זה לא בוצע מסדר זיהוי הואיל והייתה היכרות מוקדמת.

פרשת ההגנה

מטעם ההגנה העיד הנאשם לבדו. הלה התבקש להתייחס להאשמות אותן הטיח בו הנאשם וענה כי הוא מתבייש באמירות אלו של המתלונן, שהינן שקר. לדבריו, בזמן האירוע הוא היה בגינה בבית אמו שבשגב שלום, לשם עבר להתגורר למשך חודש וחצי לאחר שעזב את דירתו בבאר שבע.

בחקירתו הנגדית ציין הנאשם כי כל חייו גדל בבאר שבע עם משפחתו וכאשר אלה עברו להתגורר בשגב שלום, הוא נשאר לגור בבאר שבע. בהמשך סיפר כי כחודש וחצי עובר האירוע עבר להתגורר בבית הוריו שבשגב שלום: **"אז זהו שלא היה לי איפה להיות אז הלכתי מעט זמן עד שהיה לי הכל בסדר"** (עמ' 32 לפרוטוקול).

הנאשם אינו עובד מזה זמן מה הואיל ואינו חש בטוב ואף עובר טיפולים רפואיים בכליות בשנה האחרונה. לכשנשאל למעשיו בשעה 5 לפנות בוקר בגינה בבית אמו השיב: **"מה זה הכל בסדר רגיל"** (עמ' 27 לפרוטוקול). הלה הכחיש היכרות קודמת עם המתלונן ואף טען כי לא ראה אותו עובר לעימות בתחנת המשטרה.

אשר למיוחס לו בכתב האישום השיב: **"זה לא שאלה. אתם מה אתם אומרים שאני אתקוף בן אדם. למה? שדדתי ממנו? אני צריך כסף? לא. ברוך השם"** (עמ' 29 לפרוטוקול). בהמשך דבריו אמר כי לא דקר את הנאשם.

כשנתבקש להסביר מדוע לא הכחיש את האשמות שהטיח בו הנאשם בעימות באופן חד משמעי וחלף כך אמר למתלונן שילך לחפש מי דקר אותו (ש' 21-22 לעימות), השיב: **"למה הוא בעצמו הוא אומר שאנשים יכול להיות שלחו אותי ואז כל אחד יענה על השאלה הזאת בצורה הזאת"** (עמ' 32 לפרוטוקול).

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את המתלונן ואת הנאשם והתרשמתי מעדותם באופן בלתי אמצעי, לאחר שעברתי על המוצגים השונים ונדרשתי לטיעוני הצדדים, מצאתי כאמור בפתיח, לזכות את הנאשם מחמת הספק.

אין מחלוקת כי הראיה הקושרת את הנאשם ומסבכת אותו בביצוע המעשים המיוחסים לו, הינה זיהוי על-ידי המתלונן כאשר כבר בפתח הדברים יש להדגיש כי מדובר בזיהוי יחיד ללא ראיות חיזוק או סיוע נוספות.

קולמוסים נשברו בנוגע לראיית הזיהוי במשפט הפלילי. בתמצית, נקבע לא אחת כי זיהוי שכזה, בהעדר קביעה לפגמים שנפלו בו, משקל ראייתי רב. עוד נקבע כי אין מניעה להרשיע אדם על סמך עדות זיהוי יחידה, אף ללא תוספת ראייתית אשר תתמוך באותה עדות מזהה (ע"פ 8902/11 חזיזה נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו] [15.11.2012] [להלן: **"עניין חזיזה"**]; ע"פ 347/88 **דמיאניוק נ' מדינת ישראל**, פ"ד מז(4), 221, 392 [1993] [להלן: **"עניין דמיאניוק"**]; ע"פ 2957/10 **אלאטרש נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], פסקה 54 [30.5.2012] [להלן: **"עניין אלאטרש"**]).

לצד האמור לעיל, בתי המשפט שבו וחזרו על הקשיים הכרוכים בעדות הזיהוי הנוגעים לטבע האנושי, תעותעי הזיכרון וההשפעות הישירות והעקיפות על היכולת לשמר ולאחזר תווי פנים על-ידי העד או הקורבן. לעניין זה ראה דברי בית-המשפט העליון בפרשת דמיאניוק:

"הניסיון מלמד כי עדות ראייה - שלפיה מזהה הנאשם כמבצע העבירה - חייבת להיבחן בזהירות ראויה, כי היא טומנת בחובה גם סיכונים מסוימים אשר בית המשפט חייב לשקלם בתשומת לב מיוחדת, כדי למנוע טעות שיפוטית. במה דברים אמורים. הזיהוי על-ידי עד ראייה הוא, לכאורה, אמצעי אמין יותר מכל מסקנה בדבר זהות העבריין העולה מתוך ראיות נסיבתיות, שהרי מדובר בעדות ישירה המושמעת מפיו של מי שצפה במו עיניו במי שעשה את המעשה נושא הדיון השיפוטי, היינו על-ידי מי שמוחזק, בדרך ההיגיון, כבעל הידע המועדף ביותר על העבירה ועל מי שביצעה. הסגולה של קבלת המידע במישרין באמצעות חושיו של העד נושאת עמה אמינות מיוחדת,

עמוד 5

הטבועה בה מניה וביה. דא עקא, שיש סכנות הרובצות לפתחו של הזיהוי על-ידי עד ראייה, שכן ביסודו של דבר עדות הראייה איננה אלא עדות סברה" (שם, עמ' 392-393).

לאור אותם סיכונים הטמונים בהרשעה על פי עדות זיהוי יחידה, נקבע כי על בתי המשפט לנהוג בזהירות מרבית במקרים בכגון דא. יפים לעניין זה דבריו הבאים של כבוד השופט יעקב טירקל אשר הובאו בע"פ 6508/02 פלוני נ' **מדינת ישראל** [פורסם בבנו] (6.2.03) כציטוט מתוך ע"פ 795/80 פלוני נ' **מדינת ישראל** (לא פורסם) [פורסם בבנו]:

"הכל מסכימים כי זיהוי של אדם הוא מקור לא אכזב של טעויות וטעויות כאלו בזיהוי של אדם, גרמו למקרים טרגיים של עיוות דין ... הרשעתו של אדם על פי זיהוי בלבד היא דין קשה, הנעשה קשה שבעתיים כאשר לא הוטל ספק במהימנותו של העד המזהה, והשאלה היחידה היא אם אפשר לסמוך על כח זכרונו היוזאלי ... לפיכך נהגו בתי המשפט במקרים כאלה בזהירות מופלגת וכאשר לא היה הזיהוי בטוח כל צורכו לא הסתפקו בכך ונזקקו לראיה מסייעת לצורך ההרשעה ... תהליך הטבעתו של דבר בזכרונו וכן התהליך של העלאתו מנבכי הזכרון הם ענינים מורכבים, המצויים בתחומם של חוקרי נפש האדם, ואף בתחומי מחקר אחרים. אולם, גם נסיון החיים דיו כדי ללמדנו כי משך הזמן שבו אנו צופים בארוע או באדם, תשומת לבנו ועצמת התרשמותנו, שיחזורם של דברים לאחר מעשה ואף יחסנו לארוע או לאדם, מן הבחינה הרגשית והמוסרית, משפיעים על עומק ההטבעה בזכרון ועל תמונתם של הארוע ושל האדם, כפי שאנו זוכרים אותם לאחר זמן, ולא אחת מתעתע בנו הזכרון..."

ועוד נאמר שם:

"...כאשר הגבול בין הרשעתו של אדם לבין חפותו דק ומטושטש כל כך וכאשר אנו עומדים נוכח הסכנה שבהרשעת אדם חף מפשע על פי זיהוי של קרבן העבירה לבדו, די בספיקות ובתהיות כאלה כדי שהזיהוי לא יוכל לשמש בסיס להרשעה".

עוד על הזהירות המתבקשת באימוץ עדות זיהוי, ר' בין היתר ע"פ 3176/03 ווחידי נ' **מדינת ישראל** (פורסם בבנו) (6.6.2007), וע"פ 2098/08 פרעוני נ' **מדינת ישראל** (פורסם בבנו) (28.12.11) (להלן: "עניין פרעוני").

לגופו של הזיהוי, השתרשה בפסיקה ההבחנה בין מהימנותו של העד לבין אמינותה של העדות, כך שעדות בדבר זיהוי נאשם תיבחן באופן דו-שלבי. בשלב הראשון, המכונה כשלב הסובייקטיבי, נבחנת מהימנותו של עד הזיהוי. בגדרו של שלב זה, על בית-המשפט לבחון את השאלה האם לפניו עד שאמת בפיו או שמא מדובר בעד דובר שקר, אשר מוסר עדות כוזבת ביוזעין במטרה להפליל את הנאשם. ככל שייקבע כי מדובר בעד מהימן, יש לעבור לשלב השני, המכונה השלב האובייקטיבי, במסגרתו תבחן מהימנות עדות הזיהוי כשלעצמה. ביחס לכך ראה בע"פ 9040/05 **אוחיין נ' מדינת ישראל** (7.12.06):

" בחינת מהימנות הזיהוי נעשית אף היא בשני רבדים - ברובד סובייקטיבי וברובד אובייקטיבי. ברובד הסובייקטיבי, נבחנת יכולתו האישית של העד להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ולזהות מכוחם בני אדם על פי חזותם; ברובד האובייקטיבי, בוחן בית המשפט את האפשרות לכך שהעד המזהה טעה טעות תמה ובלתי מכוונת בזיהוי. לצורך בחינת שני הרבדים הללו, יש לברר, בצד

עמוד 6

מהימנותו של העד המזהה, גם את השאלות בדבר מידת הביטחון שהביע העד בזיהוי, ואת הנסיבות שאפפו את הטבעת הדמות בזיכרונו של העד.

ברובד הסובייקטיבי נמקד את מבטנו אל יכולותיו של העד לחקוק בזיכרונו את זהותו של הנאשם. כך למשל, בבחינת הרובד הסובייקטיבי יהיה מקום ליתן את דעתנו למגבלות פיזיות כאלה ואחרות מהן סובל העד המזהה, אשר עשויות למנוע ממנו לבצע זיהוי אמין ומהימן. בנוסף, בשלב הסובייקטיבי ינתן משקל למידת ביטחונו של העד בזיהוי שנעשה על ידו, כפי שהדבר מתבטא בהחלטיות ובשכנוע העצמי אותם מפגין העד בעדותו. עוד נציין בהקשר זה, כי בעניין אלאטרש, ניתן, בגדרי בחינת הרובד הסובייקטיבי, משקל לכך שעד לאירוע ירי זיהה באופן ספונטאני, בסמוך להתרחשות האירוע, את היורה והצביע על זהותו בפני הנוכחים בזירת האירוע".

אשר לרובד האובייקטיבי של בחינת מהימנות עדות הזיהוי, יש בשלב זה להידרש לכלל התנאים האובייקטיביים שאפפו את עדות הזיהוי של העד, ועד כמה הם השפיעו על יכולת הזיהוי של העד המזהה. זאת, מתוך כוונה לבחון את השאלה, האם התנאים והנסיבות האובייקטיביות ששררו במהלך האירוע, תרמו או הביאו להטעייתו של העד המזהה. יודגש, כי אין מדובר ברשימה סגורה של שיקולים, ובכל מקרה ומקרה יש להתחשב בכלל השיקולים הרלוונטיים, בשים לב לנסיבותיו הקונקרטיים של המקרה. נקבע, בהקשר זה, בפרשת אלאטרש, בפסקה 59, כי:

"מסקירת הפסיקה בנושא הנדון עולה כי ניתן למנות רשימה לא סגורה של שיקולים אשר עשויים לסייע בידי בית המשפט להעריך האם אין מדובר בזיהוי שיסודו הוא בטעות כנה: היכרות מוקדמת בין העד המזהה לבין הנאשם עשויה להפחית את הסיכוי לטעות בזיהוי; משך הזמן שהעד ראה את הנאשם במהלך האירוע; תנאי הזיהוי - זווית הראייה, האם מדובר ביום או בלילה, תנאי הראות ומצב התאורה (עניין פרעוני, פסקה 6). נסיבות נוספות אותן יש לבחון הן המרחק ממנו צפה העד בנאשם ואת ההשתייכות האתנית-חברתית של הנאשם ושל העד כמו גם את הזמן שעבר בין האירוע לבין הזיהוי (ראו למשל: עניין שדיד, פסקה 11; עניין קסטרו, פסקה 13)".

בת"פ 16682-04-13 מ"י נ' יואב בליקוב גילל (7.11.13) הדגיש בית-המשפט כי:

" את שאלת מהימנות הזיהוי האובייקטיבית יש לבחון במנותק מסוגיית מהימנות המזהה הכללית והסובייקטיבית, וזאת לאור הרצון "להימנע מטעויות אפשריות של העד ביחס לזיהוי, אף אם מהימנות עדותו ביחס לאירוע הפלילי עצמו אינה מוטלת בספק" (בש"פ 4253/13 שמעון סוסן נ' מדינת ישראל (נבו) (2013)). בית המשפט העליון קבע לפני למעלה משלושה עשורים, בע"פ 648/77 שמואל קריב נ' מדינת ישראל, פ"ד לב(2) 729, 758:

...מהימנותו כדובר אמת מטביעה הן על עדות הזיהוי והן על עדות המעשה חותם של אמת סובייקטיבית; אך עד שיוכל בית-משפט, על-ידי שיסמוך ידו על אמת זו, להפכה לאמת אובייקטיבית (כביכול), צריך הוא להיות סמוך ובטוח תחילה שהעד, בהאמינו לתומו שכל עדותו אמת היא, לא טעה, לא מתוך היסח-הדעת ולא מתוך מגבלות הזיכרון האנושי ולא מתוך השפעות חיצוניות או תת-הכרתיות. כשמדובר הוא בסיפור מעשה מאת עד-דובר-אמת, והסיפור הוא הגיוני וסביר, אין מקום, בדרך כלל, לחשוש לטעויות מעין אלו; שאם לא תאמר כן, לא יהיה סוף לחיטוטים ולפלפולים פסיכולוגיים, וכל שיטת הראיות שלנו סופה להתמוטט ... לפי מה שכתוב בספרים, הרי רובם ככולם של הזיהויים המוטעים שהביאו לידי הרשתתם של חפים מפשע, נעשו בתום-לב על-ידי עדי אמת: רק משום שהיו מהימנים על השופטים או

המושבעים, האמינו להם גם לעניין הזיהויים" .

מן הכא אל התם:

בפתח הדברים יצוין כי ככל שהדבר נוגע למבחן הסובייקטיבי, סבורני כי מדובר בעד מהימן שבא לספר את הדברים כהווייתם, באופן כנה, ללא מגמת הפללה או רצון "לתפור" לנאשם תיק על לא עוול בכפו. להתרשמות בית-המשפט, הלה מסר את התיאור באופן כרונולוגי סדור מתחילתו ועד סופו. התיאור אותו מסר אינו מוגזם הן ביחס לחבלות שבסופם של דברים נגרמו לו והן ביחס לנאשם עצמו. המתלונן מצביע על הנאשם כמי שדקר אותו, יחד עם זאת ציין כי אין בינם כל סכסוך ישיר שיוכל להסביר את התנהגותו. המתלונן נשאל שאלות רבות לגבי הסיטואציה ויכולתו להבחין בנתונים כאלו ואחרים אם לאו. במענה לשאלות אלו, המתלונן מסר תשובות שחלקן יש בהן לחזק את גרסתו וחלקן יכולות להחלישה והכל באופן עקבי ואוטנטי. כך לשם הדוגמה, ציין כי תנאי התאורה לא היו מיטביים, עוד ציין כי לא הבחין בפרטי הלבוש של הדוקר. זאת ועוד, המתלונן ציין כי הגם שהדוקר אמר לו שיש ברשותו אקדח, לא ראה אותו במה עיניו. ברי כי לו ביקש להפריז או להעליל על הנאשם, יכול היה בנקל לומר כי הבחין בנאשם אוחז באקדח, הדברים אמורים בפרט בשים לב לכל שלא היו עדים נוספים שיוכלו לסתור אמירה שכזו.

העד לא הסתיר כי במהלך האירוע היה בהלם וניכר היה שהדברים אותם הוא מוסר הינם מדם לבו, לרבות על ההשפעה של אותו אירוע על אורחות חייו. הוצגו למתלונן סכינים מאולתרות שנמצאו ברשותו של הנאשם וזה שלל שימוש בהן במהלך אותו אירוע.

המתלונן נשאל ביחס לטיב ההיכרות המוקדמת שלו עם הנאשם וגם כאן נתן תשובה מינורית ומדודה, ללא כל רצון להעצים את ההיכרות המוקדמת, באופן שיחזק את זיהויו של הנאשם כדוקר וינסוך על עדותו מִמד נוסף של משקל ואמינות. הדברים אמורים גם ביחס לנקודה מהותית שהייתה במחלוקת, בנוגע לקשר משפחתי בין השניים, כאשר כפי הנלמד מ-2/ס, המתלונן ציין כי חרף זהות שם המשפחה, אין ביניהם קרבת דם.

המתלונן אדם נורמטיבי, מורה לדת האסלם בבית ספר בתל שבע, שלא נטען לגביו שהיה מעורב בעבר בפלילים. המתלונן הקפיד בעדותו לציין דברים בהם הוא בטוח, לעומת דברים אותם הוא משער או מסיק. כך כאמור ביחס לסכסוכים הקיימים בינו לבין אחרים, אשר לא יכול היה לקשור אותם לנאשם והביע את פליאתו האם הנאשם נשלח על-ידי אחרים, אם לאו.

אלא מאי, בכך אין סגן, שכן על פי הפסיקה על בית-המשפט כשלב שני, לבחון את מהימנות הזיהוי וזאת הן ברובד הסובייקטיבי, היינו יכולתו של הנאשם להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים, לצד מבחן אובייקטיבי, היינו בחינת הנסיבות האובייקטיביות ששררו במהלך האירוע והשפעתן על יכולת הזיהוי של הקורבן.

אשר למבחן הסובייקטיבי, אין לומר כי באופן מובהק לנאשם יכולת זיכרון יוצאת דופן מחד או קושי בקליטתם של סימנים חזותיים מאידך. לצד האמור לעיל, לא ניתן להתעלם מהתמקדותו של המתלונן בסכין שהונפה לעברו, תוך הזנחת נתונים אחרים. הדברים אמורים בשים לב לקושי של המתלונן, למסור פרטים הנוגעים ללבוש של האדם שתקף אותו או פרטים

פריפריאליים נוספים הנוגעים לתקיפה: **"...אני נדקרת, אני בהלם אני לא צריך לזכור"**.

אשר למבחן האובייקטיבי- הדוקר מטבעם של דברים היה בפרק זמן מסוים במרחק נגיעה מהמתלונן, נתון אשר לכאורה מאפשר זיהוי תווי פנים. לצד האמור לעיל, וגם כן לדברי המתלונן, מהרגע שהוא יצא מהרכב, הדוקר כבר התרחק ורק אז הצביע על הסכין אותה אחז(ר' עמ' 11, ש' 24-26).

ככל שהדבר נוגע לתנאי הראות, הרי שהאירוע התרחש בבוקרו של יום, בשעה 5:45, כאשר אין במקום תאורת רחוב. המתלונן העיד בבית-המשפט כי: **"זה לא חושך וזה לא אור, זה בין זה לבין זה, אפשר לזהות אנשים, זה לא חושך וזה לא אור"**(ר' עמ' 4), ובהמשך: **"שעת שחר, בוא נגיד זה בוקר לילה"**(ר' עמ' 21). מנגד, בהודאתו במשטרה, כשניסה להסביר כיצד לא הבחין בידית של הסכין, מסר: **"לא ראיתי כי הייתה שעת חושך והוא תפס את הסכין ביד שלו..."**(ת/4 ש' 8). בשלב זה של הכרעת-הדין, יצוין כי לנאשם ולמתלונן היכרות מוקדמת, וכי שניהם שייכים לאותה קבוצה אתנית חברתית, נתונים אשר הוכרו ככאלה המצמצמים את סיכון לטעות בזיהוי. פירוט ביחס לטיב ההיכרות ימצא ביטוי נרחב יותר בהמשך הכרעת-הדין.

לסיכום עד כה - הרי שעניין לנו בראיית זיהוי יחידה, עד מהימן, כאשר מבחינת הנתונים האובייקטיביים, ניתן על פני הדברים להבחין בזהות התוקף, אם כי לא באופן מיטבי. אם בכך היו מתמצים הדברים, יכול ומסקנתו הסופית של בית-המשפט הייתה שונה. ודוק, בחומר החקירה קיימות מספר ראיות אשר הצטברותן יחדיו מחלישות את ראיית הזיהוי היחידה, אשר מלכתחילה, על פי הפסיקה, יש להתייחס אליה בזהירות.

האם המתלונן והנאשם "בני משפחה":

מיד בסמוך לאחר הדקירה, המתלונן מתקשר למשטרה ומדווח שנדקר. שיחה זו למוקד 100 תומללה והוגשה לבית-המשפט וסומנה ס/1. שיחה זו למוקד 100 יש לראותה כאמרת קורבן אלימות, המעוגנת בסעיף 10 לפקודת הראיות. כך מצאו הדברים את ביטויים:

" מודיע: משהו דקר אותי עם סכין "

מוקדנית: מה יש

מודיע: משהו דקר אותי עם סכין

מוקדנית: מתי

מודיע: לפני כמה דקות

מוקדנית לפני כמה דקות

מודיע: כן

מוקדנית: איפה (משהו לא ברור) הבחור הזה

מודיע: ביציאה משגב שלום

מוקדנית: רגע, רגע שנייה, איפה הוא כרגע הבחור הזה

מודיע: הבחור מסתובב בכביש

מוקדנית: מסתובב בכביש

מודיע: כן

מוקדנית: והוא דקר אותך

מודיע: כן

מוקדנית: ומי הוא בשבילך

מודיע: משפחה (לא ברור)

מוקדנית: משפחה

מודיע: (לא ברור)

מוקדנית: איפה אתה גר בשגב שלום איזה שכונה?

מודיע: ליד שכונה 7.

דא עקא, אין מחלוקת שהנאשם והקורבן אינם קרובי משפחה ואף לא קרוב לכך, (חרף העובדה שאלו נושאים את אות שם משפחה). כבר במהלך החקירה, היחידה החוקרת ביקשה לברר סוגיה זו וכאמור בס' 2 נלמד כי התקשרו למתלונן, אשר ענה ביחס לאמור, כי: "אין ביניהם קשר משפחתי, למרות שהינם עם אותו שם משפחה". גם בבית-המשפט ציין המתלונן כי: "...אנחנו משפחה גדולה לא יותר אין קשר בינינו... לא לא זה רק שם משפחה גדול נכון שהם גרים לידינו מרחק של 200 מטר אין קשר בינינו" (ר' עמ' 6). ובהמשך: "...הוא לא קרוב משפחה. אני גם אומר עכשיו הוא לא קרוב משפחה שם משפחה גדול אבו עמרה" (ר' עמ' 11).

ההגנה ראתה בטעות זו של המתלונן בדיווח שמסר למשטרה כ"נקודת ארכימדס" המשנה את מאזן הראיות בתיק ויוצרת ספק מובנה בזיהוי. בהקשר לכך, אכן סתירה זו יש בה להחליש במידת מה את הזיהוי של המתלונן, יחד עם זאת, לו טעות זו בדיווח הייתה עומדת בפני עצמה ספק האם היה בה די כדי לקבוע שאין לבסס הרשעה בהסתמך על הזיהוי של המתלונן. דברים אלו נכתבים מתוך כך שעיון בתמליל והקשבה חוזרת ונשנית להקלטה, מלמדים כי המתלונן מעולם לא ציין שהדוקר הינו **קרוב** משפחה או **בן** משפחה. למעשה המתלונן עונה למוקדנית כי מדובר ב-"משפחה" ונקטע על ידה בסמוך לאחר מכן. בהמשכה של אותה שיחה, המוקדנית היא זו שלראשונה מציינת בשיחתה עם המוקדן האחראי כי מדובר "בקרוב משפחה". מקום בו מדובר בנאשם הנושא את אותו שם משפחה של המתלונן, עצם האמירה של המתלונן בשיחה כי מדובר "במשפחה" היא לכשעצמה אינה כה דרמטית ויכול להימצא לה הסבר כפי שפורט לעיל. כך לא מסתיימים אותם כשלים ותהיות הנוגעים לראיית הזיהוי.

"זיהום" הליך הזיהוי

על פני הדברים, המתלונן יודע לנקוב כבר בראשית הודעתו במשטרה בשמו של הנאשם כמי שדקר אותו. ודאות זו מן הסתם יש בה כדי להשליך גם על משקל הזיהוי. דא עקא, ההגעה לשמו של הנאשם כמי שהיה מעורב בדקירה נעשה תוך סיג ושיח שערך המתלונן עם בנו טרם ההגעה למשטרה. בהקשר לכך, הלה מסר בבית-המשפט כי: "אני דבר אחד, אני שנדקרתי בא אליי הבן שלי לבית חולים ואני הסברתי וזה אמר לי תראה הוא אדם יש לו רקע פלילי אדם שנוטל סמים ודברים כאלה אני לא צריך לשאול אותו מה הרקע שלו" (ר' עמ' 9).

בדומה מסר: "אני מחדד את זה גם מחדד את זה. שביקר אותי הבן שלי והמשפחה ידעה ואני הייתי בבית חולים בא אליי אני אמרתי לו בן עטאלה אמר לי יאסר גר ואחמד גר זה רק אחמד. אמרתי זה רזה וככה וככה אז הוא אמר לי זה אחמד אז שאני הלכתי למשטרה אמר לי תניד לי את השם שלו אז אני אמרתי אני לא אגיד שם אם זה יאסר

או אחמד אני לא אניד שם סתם אחר כך תגיד לא זה לא... אתה התבלבלת" (ר' עמ' 14).

צא ולמד כי שמו של הנאשם כמי שביצע את הדקירה נמסר על-ידי בנו של המתלונן, אשר כלל לא נכח באירוע ורק על סמך התיאור שנמסר לו על-ידי המתלונן, קבע כי מדובר באח אחמד ולא ביאסר. יתר על כן, הבן על פי הנטען רואה את עברו הפלילי של אחמד ומעורבותו הקודמת באירועי אלימות ככאלה ההופכים אותו מתאימים יותר למעורבות באירוע כגון דא. כשזו תמונת הדברים, יש לנקוט במשנה זהירות שמא שמו השלילי של הנאשם הפך אותו כ"חשוד המידי" מצד הבן.

כאן המקום להדגיש, כי הבן לא מסר כל עדות בבית-המשפט וכפי הנראה כלל לא נחקר על-ידי המשטרה. במצב דברים שכזה לא הובאו מלוא הנתונים הצריכים לעניין בפני בית-המשפט על מנת ללמוד מה היו הדברים שהוחלפו ומה היה חלקו של הבן בברירה בין שני האחים למשפחת אבו עמרה.

שיחה שנייה למוקד 100 על-ידי המתלונן

הן ההגנה והן התביעה השליכו יהבם על שיחת המתלונן למוקד 100 מיד לאחר הדקירה. יש להצר על כך שאף לא אחד מהם שת לבו לשיחה נוספת שערך המתלונן למוקד 100 גם כן רגעים בודדים לאחר שנדקר, שיחה מהותית לצורך בחינת הזיהוי היחיד הקיים בתיק. בטרם יפורט תוכן השיחה, שומה להקדים מספר מילים ביחס להשתלשלות השיחות מול מוקד 100:

תחילה מתקשר המתלונן למוקדנית, אשר עורכת תחקיר קצר מולו, כאשר בהמשכם של דברים (ר' ס' 1 עמ' 2 ש' 4) זו מעבירה את המתלונן לשיחה עם מוקדן אשר כפי הנראה בכיר יותר ממנה. המשך השיחה של המתלונן עם המוקדן הבכיר מופיע אף הוא בהמשך התמליל ס' 1.

בסיומה של אותה שיחה, המוקדן הבכיר מתקשר כפי הנראה לקצין התורן ומיידע אותו בדבר שיחתו עם המתלונן, שיחה שבסופה מבקש הקצין התורן להעלות על הקו את המתלונן על מנת להתרשם באופן ישיר מהתלונה. תחילה הדבר לא צלח בידי המוקדן הבכיר (וזה מגיע לתיבה קולית) ובהמשך נוצר הקשר בין הקצין התורן לבין המתלונן, אשר מנהלים שיחה שמסומנת בדיסקקובץ מס' 2 מימין - 030512000000 שזהו תוכנה:

" שוטר 1: פאיז?

מתלונן: כן

שוטר 1: מהמשטרה, דברו (לא ברור).

שוטר 2: פאיז בוקר טוב

מתלונן: בוקר טוב

שוטר 2: (לא ברור) תגיד לי מה קרה.. בשכונה?

מתלונן: חזרתי מהתפילה

שוטר 2: איזה ב.. איפה.. איזה מסגד של איזה שכונה?

מתלונן: אהה שכונה 7.

שוטר 2: שש שבע?
 מתלונן: כן
 שוטר 2: אוקי
 מתלונן: נכנסתי (לא ברור) לבית. הוא פתח לי את הדלת ודקר אותי
 שוטר 2: וברח. אמר לך משהו? היה רעול פנים זיהית מי זה?
 מתלונן (כן כן)
 שוטר 2: אז זיהית אתה יודע מי זה?
 מתלונן: כן זה יאסר יאסר אבו עמרה
 שוטר 2: יאסר איזה. מה האבא?
 מתלונן: אהה עטאללה.
 שוטר 2: יאסר עטאללה. למה יש לכם סכסוך או משהו כזה?
 מתלונן: לא לא לא לא (לא ברור) בכלל אין לי כלום אין לי כלום.
 שוטר 2: יאסר עטאללה...הבנתי. והוא פגע בך? נפגעת באיזה מקום בגוף?
 מתלונן: בכתף (לא ברור)
 שוטר 2: הלו.
 מתלונן: כן שומע.
 שוטר 2 : אני אומר נפגעת בגוף? איפה? ביד בבטן ברגל?
 מתלונן: בכתף בכתף.
 שוטר: הא בכתף?
 מתלונן: בכתף (לא ברור) גם ב(לא ברור)יש לי (לא ברור)
 שוטר 2: הבנתי.
 שוטר 2: ואיפה אתה כרגע
 מתלונן: אני ליד הבית
 שוטר 2: ליד הבית?
 מתלונן: כן.
 שוטר 2: איזה שכונה.
 מתלונן: אני גר בשש אבל אני ליד שבע.
 שוטר 2: איפה להגיע אליך שבע איפה?
 מתלונן: בדיוק בכיכר
 שוטר 2: שבע בכיכר. אתה שמה ביניים?
 מתלונן: אני כן.
 שוטר 2: בסדר אנחנו נגיע אליך בסדר.
 מתלונן: להתראות.
 שוטר 2: ביי".

צא ולמד כי כבר בסמוך לאחר הדקירה המתלונן מצביע על אחיו של הנאשם יאסר שמתגורר אף הוא בקרבת מקום כמי שדקר אותו ולא על הנאשם. בכך יש ראשית ללמד כי בשונה מהנטען, המתלונן מסר גם מסר שם אחר כמי שדקר אותו ולא עשה כן רק לאחר שהוצגו לו התמונות. בכך יש כדי ללמד שטיב ההיכרות של המתלונן עם הנאשם או אחיו אינו כזה קרוב, דבר אשר כפי שיפורט בהמשך יכול היה להוביל דווקא למסקנה שיש צורך לערוך מסדר זיהוי תמונות ולא הצבעה (שיחה זו למוקד 100 מסבירה את הימצאות תמונתו של יאסר בתיק החקירה).

התנהלות היחידה החוקרת - מחדלי חקירה - העדר תיעוד:

יטען הטוען כי אין כל פסול בהצגת שתי תמונות למתלונן, מקום בו זה מציין כי מכיר את המתלונן ואת המשפחה עליה הוא נמנה, יחד עם זאת לא בטוח בשמו. בכך על פי האמור ניתן יהיה לוודא באופן חד ערכי במי מבין האחים מדובר. טענה זו בנסיבותיו הקונקרטיים של תיק זה אין לקבל.

המתלונן הוא זה אשר מעיד שהוצגו לו שתי תמונות בחקירתו המשטרית. אופן הצגת התמונות, הדברים שנאמרו ותגובות של המתלונן אגב כך, הנם נתונים חשובים להערכת מידת הזיהוי. יוזכר כי מדובר בראיית זיהוי יחידה כאשר בתחילה נטען שאדם אחר הוא זה שדקר את המתלונן, וכאשר עד ההגעה למשטרה בנו של המתלונן הוא זה ששם את שם הנאשם בפיו. באופן תמוה אין כל תיעוד או אזכור לעובדה שהוצגה למתלונן גם תמונתו של יאסר במהלך עדותו. הדברים תמוהים אף יותר כאשר יש מנגד התייחסות להצגת תמונתו של הנאשם במהלך העדות. לשון אחר, מקום שבו החוקר סבור היה שיש חשיבות לתיעוד העובדה שהוצגה למתלונן תמונתו של הנאשם הרי חשיבות זו גדלה שבעתיים מקום שבו הוצגה לו גם תמונה של חשוד אחר שאת שמו מסר המתלונן סמוך לאחר דקירתו על מנת לברור בין השניים.

החוקר אלון ברד התבקש בעדותו להתייחס לסוגיה שבנדון. באשר להצגת תמונתו של הנאשם ענה: **"רציתי לראות שהוא אכן מתכוון לבן אדם הזה. סך הכול הוא נתן פרטים סך הכול הוא נתן פרטים שלו הוא אמר שהוא גר לידו ורציתי לראות שאכן מדובר בבן אדם הזה"** (עמ' 20, ש' 4). בהמשך ימסור כי **לא ביקש מהמתלונן לתאר את אותו אדם שדקר אותו כשלבדבריו: "כן הוא בעצם אומר את השם של הבן אדם, הוא אומר שהוא גר לידו והוא אומר שהוא מכיר אותו"**.

כשנשאל החוקר באופן כללי לגבי האפשרות שהציג למתלונן תמונות של אנשים נוספים ענה כי אינו זוכר. בהמשך, כשהוטח בפניו שזוהי טענתו של המתלונן ענה: **"אני לא זוכר להגיד מה היה בהתנהלות [...] זה לא סביר דבר כזה. אבל..."** (עמ' 22). להשלמת התמונה יצוין כי החוקר אישר שלא שמע את השיחות של המתלונן למוקד 100, ובדומה לא ראה לנכון לחקור את יאסר אחיו של הנאשם.

התנהלות זו של החוקר פועלת במספר מישורים ומחלישה את הזיהוי היחיד הקיים בתיק. כפי שצוין לעיל, נמנעה מבית-המשפט האפשרות לעמוד על תקינות הליך הזיהוי. לו היה החוקר מקשיב לשיחות למוקד 100 יש להניח שהיה מקשה על המתלונן ושואל אותו מדוע מסר תחילה את שמו של יאסר ולא את שמו של הנאשם. באותה מידה החוקר היה נדרש בזהירות רבה יותר למעורבות הבן בהשמת שמו של הנאשם בפיו של המתלונן, ומבקש אף לחקור אותו.

יתר על כן, נגזר מאותה התנהלות מחדל חקירה, כאשר כיוון חקירה מתבקש הנוגע למעורבותו של יאסר כלל לא בוצע בתיק. בהקשר די היה ליחידה החוקרת בכך שהמתלונן הצביע בהליך שלא תועד על תמונתו של הנאשם כדי להימנע מכל פעולת חקירה הנוגעת ליאסר. לא למיותר לציין כי בית-המשפט לא נחשף למבנה גופו ותווי פניו של יאסר, למעט אותה תמונה שהוצאה ממערכת "אדם", ועל-פני הדברים לא ניתן לקבוע כל ממצא בנוגע ליכולת להבחין ולאבחן בין השניים. לא בלי קשר, עצם הימצאות תמונתו של יאסר במערכת "אדם" משנת 2015 מלמדת אף היא ולו בעקיפין כי זה לכל הפחות נחקר כחשוד בפלילים.

השאלה בנוגע לעומק ההיכרות שממנה ואילך אין טעם בעריכתו של מסדר זיהוי תמונות אינה חד-משמעית, ויכול ותשתנה בהתאם לנסיבותיו של כל תיק. בתיק שבפניי נדמה כי נוכח הקושי למסור פרטים נוספים לגבי הדוקר למעט מגוריו בשגב שלום, סימני השאלה בנוגע לקשר המשפחה בין הדוקר לקרבן, מעורבות הבן, ונקיבה בשם אחר כשמו של הדוקר ראוי ונכון היה לערוך מסדר זיהוי תמונות ובכך לנסוך מִמד של אמינות בראיית הזיהוי היחידה בתיק. בהקשר לכך, פשיטא של דברים כי הסיטואציה בה קורבן אמור לברור זהות התוקף מבין שתי תמונות מובילה למסקנה בדבר הצורך בעריכת מסדר זיהוי. לא בלי קשר, יש ולעתים עדיף "להחמיר" ולערוך מסדר זיהוי תמונות כשטיב ההיכרות אינו ברור חלף הצבעה על תמונה יחידה.

בהקשר לכך ר' ע"פ 3578/11 **צבי סטרוק נ' מ"י** (13.8.12):

" העדר חובה לערוך מסדר זיהוי, אין בו כדי לשלול את עריכתו, דבר שיכול אף להועיל מקום בו אין באופי ההיכרות המוקדמת, כדי להבטיח את מלוא המשקל לזיהוי בהצבעה (ראו קדמי, עמ' 1197). לא בכדי הביא בית משפט קמא דברים שנאמרו בעניין אדרי, ועל פיהם "יש, לעתים, שבשים לבלאופי ההיכרות הקודמת ולנסיבותיה רצוי, אם כי לא הכרחי, לערוך מסדר זיהוי" (שם, עמ' 334-335)."

אל אלו ניתן להוסיף את דבריו של בית-משפט זה בע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 353, 401 (1993) (להלן: **עניין דמיאניוק**), בציינו כי:

"...ראוי להדגיש כי יש שההיכרות איננה שוללת את הגיונו של מסדר הזיהוי... ייתכנו מקרים שבהם מוצדק לערוך מסדר זיהוי גם אם מדובר על מי שהמזהה בכוח מכירו. העניין יכול להיות תלוי, למשל, בשאלה אם ההיכרות היא קרובה בזמן מבחינת תקופתה או שמא חלף זמן מאז התקיימה ורצוי לבחון את זיכרונו של העד... יש אפוא שההיגיון בעריכתו של מסדר זיהוי עולה ממערכת הנסיבות אם כי המקרה נמנה עם סוג העניינים שבהם קיום המסדר אינו מתבקש כדבר מחייב".

העדר מניע

קיומו של מניע אינו מהווה אחד מיסודות העבירה, וגם בהעדרו יש וניתן להרשיע אדם בביצוע עבירה פלילית, בהתקיימות היסוד העובדתי והיסוד הנפשי יחדיו. בענייננו, בשולי הדברים, ולא כנתון מכריע, העדרו של המניע יש בו לכרסם פלח נוסף בראיות התביעה. המתלונן העיד כי אין בינו לבין הנאשם כל יריבות, ישירה או עקיפה, ואף הביע סקרנות מה הביאו ומי שלחו לדקור אותו.

זיהוי של הנאשם על-ידי המתלונן במהלך העימות ביניהם

בין הנאשם למתלונן נערך עימות שבמהלכו ציין האחרון כי הוא מזהה את הנאשם שנמצא מולו כמי שדקר אותו. משקלו של זיהוי זה יהיה נמוך עד מאוד, ולא יהיה בו כדי לשנות את מסקנתו הסופית של בית-המשפט. המדובר בזיהוי הבא לאחר זיהוי קודם של הנאשם בעקבות הצבעה על תמונתו בחקירה במשטרה שאף היא לא נעשתה אגב מסדר זיהוי

תמונות. הכלל הוא כי אין זיהוי אחר זיהוי, שכן ישנו חשש שבמסגרת הזיהוי השני המתלונן מאמץ את פרטי זהות הדמות שעליה הצביע בתמונה ולא דווקא דמות שבה פגש במהלך האירוע. בהקשר לכך ר' ע"פ 3731/12 סוילם נ' מדינת ישראל, וכן ת"פ (מחוזי ב"ש) 10873-04-13 מדינת ישראל נ' אתאל, פסקאות 42-57 לפסק-דינו של כב' השופט אינפלד.

הערכת גרסת הנאשם

הנאשם כאמור הכחיש מכול וכול מעורבות במיוחס לו. גרסתו נמסרה בתמצית, שלא לומר בתמציתיות יתר. הגם כך, על-פני הדברים אין לומר כי קיימות סתירות או פרכות מהותיות בגרסתו. הנאשם התנהג באופן מוזר במהלך שמיעת הראיות בתיק כאשר פעמים רבות הסתיר את עיניו מהמתלונן ונמנע מקשר עין, ובפעמים אחרות טען לכאבים כאלה ואחרים. התנהלות זו, חריגה ככל שתהיה, אין בה כדי להפיל הנאשם או לחזק ראיות התביעה. לצד ההכחשה הגורפת הנאשם מסר גרסת אליבי שלפיה במועד הרלוונטי שהה בבית אמו המתגוררת בשגב שלום. גרסא זו נבדקה על-ידי המשטרה שחקרה את האם. בתמצית, אין לומר באופן מובהק כי האליבי של הנאשם הופרך או אושש. האם מחד מאשרת כי הבחינה בנאשם בזמן הרלוונטי בחצר הבית, וכי כאשר זה יוצא הלה מודיע לה. מנגד, זו אינה יכולה למסור באופן פוזיטיבי כי הלה לא עזב את החצר באותה עת, שכן זו הבחינה בו ואז נכנסה חזרה אל תוך הבית (ר' ס/4, עמ' 2, ש' 5-9).

סוף דבר

בתיק זה התביעה מבקשת לבסס הרשעתו של הנאשם על ראיית זיהוי יחידה, סיטואציה שהוכרה על-ידי הפסיקה ככזו המאפשרת הרשעה אם כי במשנה זהירות. בית-המשפט התרשם כי מדובר בעד מהימן, נתון שבלעדיו אין אך מאידך אין בו די. בשלב השני של בחינת הזיהוי המתלונן לא קלט פרטים רבים מהאירוע, כאשר התנאים ששררו במקום, גם אם אפשרו זיהוי לא היו מיטביים.

לאחר האירוע המתלונן מתקשר ומציין כי מדובר במשפחה, הגם שאין קשר משפחתי בין הצדדים. בהמשך יציין שמו של אחר כמי שדקר אותו. עד להגעה לתחנת המשטרה ישוחח עם בנו אשר בין היתר נוכח עברו הפלילי של הנאשם אומר למתלונן שימסור את שמו של הנאשם ולא את שמו של אחיו. הבן לא נחקר ולא העיד. בתחנת המשטרה נערך הליך זיהוי לא תקין, שלא תועד, וסיכל חקירה בכיוונים אחרים בדגש על חקירתו של יאסר.

גרסתו של הנאשם לא הופרכה, וגם אם קיימת עננה מעל לראשו, במשפט פלילי עסקינן, ונוצר ספק סביר שממנו הוא זכאי ליהנות, ומכאן זיכוי.

הנאשם ישוחרר לאחר הדיון בהתאם לנהלים בכגון דא.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום י' אדר תשע"ז, 08/03/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט